

Lopunajat vai ajan loppu?

Veli-Matti Kärkkäisen seminaari
eskatologiasta
Tulevaisuuden toivo ja tieteellinen
maailman käsitys

Eero Peuraniemi, nuorisopastori
Teopolis 3.-4.2.2026

Suomen
teologinen
opisto

Uskon ja tieteen suhde toisiinsa

Usko on tieteen
jatkoa

Tiede on
uskon jatkoa

Usko ja tiede
erillään toisistaan

Usko ja tiede
tukee toisiaan

Tiede on uskon jatkoa

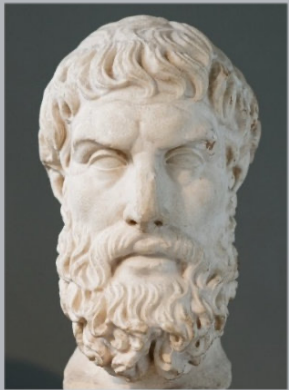
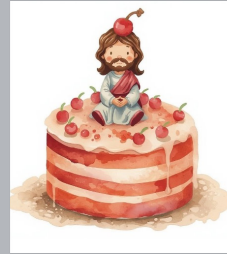

- Yleistä ennen valistuksen aikaa
- Usko nähtiin ”Tieteiden Kuningattarena”
- Tieteen löydökset tulkitaan raamatun väitteiden lävitse

- Kreationismi
- Flat Earth

Usko on tieteen jatkoa

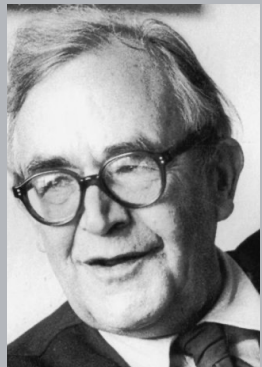
- Universumi Suljettu jatkumo
Epicuros (341-270 EAA)
- Yleistyi valistuksen jälkeen

- Usko ei voi olla osana vakavaa keskustelua, sillä se ei käsittele kovia empiirisiä faktoja.

Usko ja tiede erillään

Karl Barth (1886-1968)
Luonnollisen teologian torjunta

Rudolf Bultman (1884-1976)
Eksistentiaalismi, yliluonnolliset
tarinat tulkitaan myyteiksi.

Suomen
teologinen
opisto

Usko ja tiede tukee toisiaan

”...both the sciences and theology study the same creation – notwithstanding significant differences in methodology and tools” - Kärkkäinen 2024, 365

Usko ja tiede jatkuvassa vuoropuhelussa toistensa kanssa

1. Antaen lisäinformaatiota toisilleen
2. Korjaten toistensa ennakko-oletuksia.

”Creation Account Focused on Function/Order Instead of Physical/Material Objects” - Walton 2025, 70

Kriittinen realismi – N.T. Wright

Eskatologia uskon ja tieteen valossa

Usko on tieteen
jatkoa

Tiede on
uskon jatkoa

Usko ja tiede
erillään toisistaan

Usko ja tiede
tukee toisiaan

Suomen
teologinen
opisto

Kysymyksiä professori Kärkkäiselle

1. Milloin teologian ja tieteen vuoropuhelussa tulee vastaan tilanne, jossa meidän on Lutherin tavoin “nostettava hattua” — eli tunnustettava, että jännite jää toistaiseksi ratkaisematta, ja odotettava joko uutta tieteellistä ymmärrystä tai syvempää raamatuntulkintaa? Miten tällainen epistemologinen nöyryys mahtuu teidän suosimaan dialogiseen malliin?

2. Miten näette reformoidun epistemologian — eli mahdollisuus Jumalan antamalle objektiiviselle tiedolle erillään argumenteista — aseman tieteen ja teologian dialogissa? Tukeeko se neljännen mallin vuoropuhelua, vai voiko se myös muodostua suljetuksi järjestelmäksi, joka vähentää tarvetta aidolle dialogille?

Suomen
teologinen
opisto

